

podnikům poskytovat peněžní podpory k účelům zcela bezzávadným, na příklad, aby tak omezila hrozící snad nezaměstnanost u těchto časopisů, nebo by jim ulehčila jejich výchovavací a vzdělávací úkoly. Obvinění z nečestného jednání bylo by v projevu, že časopis přijímá od vlády subvenci, spatřovati jen, kdyby v těsné spojitosti s projevem byla i poznámka o účelu této subvence, přirozeně o takovém účelu, který se nersrovnává se ctí poctivého časopisu, jak bylo právě naznačeno. To se však v pozastaveném článku nestalo.

Poznámka o »vyhozených milionech« poukazuje nanejvýš na zbytečnost subvencí vládou vyplacených vůbec. Výtka, že výdaje na časopisy jsou v rozpočtu státním všemožně maskovány, netýká se těchto časopisů, ježto se ani netvrdí, že měly na sestavování státního rozpočtu v této formě účast. Nic takového pozastavený článek nenaznačuje, omezuje se jen na konstatování s hlediska hospodářsky úsporného, že by měly býti zastaveny subvence časopisům ve článku jmenovaném. Je tedy přisvědčiti námitce odvodu obžalovaného na zmateční stížnost, že pozastavený projev, že časopis »H.« pobírá státní podporu, ač je nesprávný, v souzeném případě skutkovou podstatu urážky na cti nezakládá, to tím méně, uváží-li se, že časopis »H.« je v obžalobě samé označen jako oficiální orgán svazu »B.«, tudíž politické strany ve vládě zastoupené.

Čís. 5161.

Keďže základ pre uplatňovanie zmätku podľa § 29 čís. 4 por. nov. je celkom iný než základ pre uplatňovanie formálnych zmätkov podľa § 384 čís. 10, 11 tr. p. (v prvom smere sa napáda kladenie otázok porotcom, v druhom sa vytýkajú vady rozsudku), nel'ze formálne zmätky podľa § 384 čís. 10, 11 tr. p. odôvodňovať poukazom na to, čo bolo uvedené ku zmätku podľa § 29 čís. 4 por. nov. Takto prevedená zmätočná sťažnosť je podľa zákona neoznačená.

Ak sú v trestnej činnosti obžalovaného splnené všetky náležitosti zločinu navedenia druhej osoby k návodu ku vražde, treba ju podriaďiť pod ustanovenia o účastenstve na vražde a je vylúčené kvalifikovať ju len ako spolčenie k vražde podľa § 288 tr. zák.

Pokiaľ sú ustanovenia § 1 zák. čís. 91/34 Sb. z. a n. (o ukladaní trestu smrti a o doživotných trestoch) miernejšie než príslušné ustanovenia bývalého uhorského práva, platné pred účinnosťou tohoto zákona.

(Rozh. zo dňa 17. decembra 1934, Zm IV 467/34.)

N a j v y š š í s ú d v trestnej veci proti J. M. a spol., obžalovaným zo zločinu vraždy a i., na základe verejného pojednávania zmätočne sťažnosti štátneho zastupiteľstva a obžalovaných a ich obhájcov čiastočne odmietol a čiastočne zamietol a vybavujúc odvolanie štátneho zastupiteľstva a obžalovaných J. A. a M. A. ako aj ich obhájcov proti vý-

roku o treste na slobode, potvrdil v týchto bodoch rozsudok I. stupňového súdu.

Z d ô v o d o v:

Dôvody zmätku podľa § 384 č. 10 a 11 tr. p. neboly poznačené v smysle § 390 tr. p. a 2. odst. § 31 por. nov., lebo zmätočná sťažnosť ani netvrdí, že a pokiaľ výroková časť rozsudku I. stupňového súdu je nesrozumiteľná, alebo že odôvodnenie rozsudku odporuje výrokovej časti a ďalej netvrdí, že a pokiaľ bol rozsudok vynesný bez zákonnej obžaloby. Pokiaľ zmätočná sťažnosť poukazuje na svoje vývody ku dôvodu zmätku podľa § 29 č. 4 por. nov., treba podotknúť, že ustanovenie § 29 č. 4 por. nov. týka sa položenia otázok, ustanovenia § 384 č. 10 a 11 tr. p. však týkajú sa vynesného rozsudku, takže základ pre uplatňovanie dôvodu zmätku podľa § 29 č. 4 por. nov. na jednej strane a dôvodov zmätku podľa § 384 č. 10 a 11 tr. p. na druhej strane je celkom iný a preto na tom, čo bolo uvedené cieľom preukázania dôvodu zmätku podľa § 29 č. 4 por. nov., nie je možno založiť uplatňovanie dôvodov zmätku podľa § 384, č. 10 a 11 tr. p.

Pokiaľ zmätočná sťažnosť zákonne uplatňuje dôvod zmätku podľa § 385 č. 1 b) tr. p. namietajúc, že niet tu zločinu návodu, ale len spoliechanie v smysle § 288 tr. zák., je bezzákladná. Kladnou odpoveďou na skutkové otázky porotcovia zistili, že obžalovaný J. A. v dobe, keď J. T. bol ešte v Amerike, naviazal s jeho manželkou M. T-ovou ľúbostný pomer a chcel po odpratání T-a zo sveta priženiť sa bohate do jeho gazdovstva, totiž vziať si M. T-ovú za ženu. Preto požiadal M. T-ovú, aby povolala svojho manžela J. T. z Ameriky domov a že on potom spratá ho zo sveta. Keď J. T. sa vrátil z Ameriky domov, obžalovaný J. A. v jaseňi 1932 poradil M. T-ovej, aby žiadala od lekára dra E. E. prudký jed na otrávenie manžela a zaviedol ju k tomuto lekárovi. 15. marca 1933 nahovoril M. T-ovú k tomu, že išla s ním ku J. S. kúpiť jed na otrávenie manžela, a tam aj sám žiadal takýto jed; a 19. marca 1933 žiadal od M. T-ovej peniaze na kúpenie revolveru, aby ním zastrelil J. T. Kladnou odpoveďou na skutkovú otázku porotcovia zistili, že J. A. krátko pred svojím odchodom do M. cieľom odpykania trestu nahovoril svoju matku M. A-ovú k tomu, aby, kým on bude vo väznici, ona za ten čas našla nejakého človeka a dala zabiť J. T. M. A-ová uposlechla J. A. a nahovorila J. M-u, aby usmrtil T-a. Z toho porotcovia učinili správny záver, keď kladnou odpoveďou na otázku právnú vyriekli, že J. A. úmyselne naviedol M. A-ovú, aby úmyselne naviedla J. M-u ku spáchaniu zločinu vraždy na J. T-ovi. Neboly zistené také skutočnosti, z ktorých by sa dalo uzatvárať, že M. A-ová už predtým, kým ju jej syn J. A. krátko pred 20. marcom 1933 na zločin nahováral, bola samostatne rozhodnutá k tomu istému zločinu. Najmä nebola zistená žiadna činnosť obžalovanej M. A-ovej vo spojení s vraždou pred tou dobou, ale naopak bolo kladnou odpoveďou porotcov na otázku skutkovú zistené, že obžalovaná M. A-ová krátko po 20. marci 1933 začala intenzívne nahovárať J. M-u na spáchanie vraždy, čo sa jej aj podarilo. Naproti tomu

z hore uvedených zistení, týkajúcich sa obžalovaného J. A., plynie, že on už pred dňom 20. marca 1933 dlhšiu dobu podnikal činy na uskutočnenie zavraždenia J. T-a. Z toho tiež plynie, že obžalovaná M. A-ová len následkom nahovárania zo strany J. A. rozhodla sa naviesť J. M-u na zločin vraždy a že tento návod aj uskutočnila. Nahovorením, ktoré sa stalo krátko pred 20. marcom 1933, vykonal J. A. všetko, čo bolo potrebné k návodu v smysle trestného zákona, a mylný je názor zmätočnej sťažnosti, že čin tohoto obžalovaného nemôže byť kvalifikovaný ako návod preto, že obžalovaný, súc vo väznici, nemal možnosti zmeniť svoj úmysel, odvolať nahovárание a takto čin prekaziť. Ináč ani netreba bližšie odôvodňovať, že ani pobyt vo väznici nemohol prekaziť obanovanie činu. Zmätočná sťažnosť však ani sama netvrdí, že sa stala takáto zmena dotyčne zločinného úmyslu obžalovaného J. A. Keď sú tu dané všetky náležitosti zločinu navedenia na návod ku vražde, nemôže byť reči o podriadení trestného činu J. A. pod miernejšie ustanovenia § 288 tr. zák., lebo širší pojem účasti na vražde vylučuje užší pojem spolčenia. Dôvod zmätku podľa § 385, č. 1 b) tr. p. bol tedy neprávom uplatňovaný.

Výrok o treste bol obžalovaným a obhájcom napadnutý jednak z dôvodov zmätku podľa § 385, č. 2 a 3 tr. p., jednak odvolaním. Treba síce prisvedčiť zmätočnej sťažnosti, že v prípadoch ako tento, keď trestný čin bol spáchaný pred účinnosťou zákona z 3. mája 1934, č. 91 Sb. z. a n., ustanovenia § 1 tohoto zákona môžu byť použité len hľadiac ku zásade vyslovenej v § 2 tr. zák., lebo nový zákon neobsahuje v tomto predmete žiadneho ustanovenia, ktorým by bolo pri vymeraní trestu vytvorené upotrebenie § 2 tr. zák. Keďže tedy súd I. stolice upotrebil u obžalovaného J. A. ustanovenie § 1 nového zákona, treba skúmať, či nebolo porušené ustanovenie § 2 tr. zák., totiž, či ustanovenia § 1 nového zákona v súvislosti s § 10 cit. zákona sú miernejšie než doterajšie ustanovenia. Otázku, ktorý zákon je miernejší, treba riešiť podľa okolností konkrétneho prípadu. To, že súd I. stolice neodôvodnil, prečo považoval upotrebenie nového zákona za priaznivejšie pre obžalovaného J. A., nevylučuje, že vychádzal z tohoto predpokladu. Pri tom súd, vylúčivši trest smrti u tohoto obžalovaného, zrejme riešil najprv otázku, jaký iný trest uznal by pre vinníka za primeraný podľa doterajšieho zákona a či by mohol použiť mimoriadneho zmierňovacieho práva (§ 92 tr. zák.) a vymerať trest 15ročnej káznice. Z toho, že súd prvej stolice ustálil u obžalovaného J. A. dve poľahčujúce okolnosti proti dvom priťažujúcim, je bezpochybné, že neuznal za možné upotrebiť ustanovenia § 92 tr. zák., považujúc tento trest za neprimeraný vine obžalovaného, takže ho nevymeral ani podľa nového zákona, ačkoľvek jeho vymeranie bolo by podľa nového zákona prípustné. Súd I. stolice bol by mal tedy podľa doterajšieho zákona len možnosť vymerať obžalovanému A. trest doživotnej káznice. Za týchto okolností javí sa ustanovenie § 1 nového zákona pre obžalovaného miernejším, lebo dovoľuje súdu na miesto trestu doživotnej káznice vymerať dočasný trest káznice v trvaní od 15 do 30 rokov. Keďže tedy I. stupňový súd, upotrebivši v tomto smysle

nového zákona, vymeral obžalovanému J. A. trest 25ročnéj káznice, neporušil ustanovenie § 2 tr. zák. ani ustanovenie zákona č. 91/1934, neprestúpil hranice trestania v zákone ustanovené ani sa nedopustil zmätku podľa § 385 č. 2 tr. p.

Čís. 5162.

Organisace Junáků N. O. F. byla povahy tajné po rozumu § 17 zák. na ochr. rep.

Náležitosti skutkové podstaty tohoto přečinu.

Právní důsledky jednotnosti oné organisace.

Cílem Národní obce fašistické je zvrácení demokraticko-republikánské státní formy a zavedení fašistické diktatury, jež je v rozporu s ústavně stanovenou formou čsl. státu.

(Rozh. ze dne 18. prosince 1934, Zm I 990/34.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Klatovech ze dne 30. října 1933, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přečinem sdružování státu nepřátelského podle § 17 čis. 1 odst. 2 zák. na ochr. rep.

Důvody:

Zmateční stížnost obžalovaného vytýká rozpor rozsudku se spisy v tom, že rozsudek vzal na základě jeho doznání za dokázáno, že byl členem Junáctva v S. a okolí. Jde spíše o neúplnost rozsudku, že nalézací soud při tomto zjištění neuvážil, že obžalovaný doznal členství v p-ské organisaci Junáků. Rozsudek však není proto zmatečný, neboť nejde o okolnost rozhodnou v této trestní věci; tu bylo o členství stěžovatele v organisaci Junáků souzeno v prvé stolici dříve než u krajského soudu v Plzni, kde byl pro členství v p-ské organisaci obžalován ve spise Tk VI 409/33. Jak plyne z rozsudkových zjištění, není v něm členství v organisaci Junáků posuzováno jen s hlediska místní organisace pro S. a okolí, nýbrž v rámci celkové organisace Junáků NOF., jejíž jsou Junáci nedílnou složkou k tomu účelu, by plnili její politický program. Rozsudek sám zdůrazňuje, že organisace je centralistická a že její hlavou je Vůdce NOF. jako vrchní velitel Junáků, který soustřeďuje ve svých rukou i veškerou moc. Zejména bylo též právě jen se zřetelem k cílům celkové organisace Junáctva v rámci NOF. nalézacím soudem usuzováno na to, že šlo o tajnou organisaci, jejímž cílem bylo podvraceti demokraticko-republikánskou formu státu, a že obžalovaní, mezi nimi i stěžovatel Jan K. k tomuto sdružení přistoupili znajíce jeho účel, jak byl dovođen pro celou organisaci Junáků; nebylo zjištěno a není to základem rozsudku, že by místní organisace pro S. a okolí byla mimo